

Doğum sırasında uygulanabilecek olası tıbbi müdahaleler (Sayfa 17)

Gerektiğinde Uygulanabilecek Tıbbi Müdahaleler:

Genellikle doğumun zorlaştığı, bebeğin doğum kanalında ilerlemekte güçlük çektiği veya bebeğin doğum kanalında sıkıntıya girdiği (distres) durumlarda, doğumu yönetmek için belirli tıbbi müdahaleler kullanılır. Ancak bu prosedürlerin uygulanabilmesi için anne ile doktor/ebe arasında tam bir iş birliği olması gereklidir.

Epizyotomi (Doğum Kesisisi):

Doğum kanalını genişletmek ve bebeğin çıkışını kolaylaştırmak için perine bölgesine (vajina ile anüs arasındaki bölge) epizyotomi adı verilen bir kesi yapılabilir. Epizyotomi ihtiyacı, doğum sırasında doktorunuz veya ebeniz tarafından değerlendirilir ve gerekirse uygulanır.

Doğumu Başlatmak ve Hızlandırmak İçin İlaç Kullanımı:

Doğum kasılmalarını başlatmak veya güçlendirmek için belirli ilaçlar kullanılabilir. Bu durum halk arasında yaygın olarak suni sancı (indüksiyon) olarak bilinir. Genellikle sizin veya bebeğinizin sağlığı risk altındaysa, doğum kendiliğinden başlamadıysa, kasılmalar yeterince güçlü değilse ya da bebeğin ilerlemesi durmuş veya yavaşlamışsa bu yöntemle başvurulur. Suni sancı faydalı olabilmekle birlikte, bazı yan etkilere ve risklere de sahip olabilir. Bu nedenle suni sancı uygulaması, doktorunuzun kararıyla hastane ortamında gerçekleştirilir. İşlem sırasında doktorunuz veya ebeniz, olası yan etkilere karşı sizi ve bebeği sürekli olarak takip eder.

Destekli (Müdahaleli) Doğum:

Doğumun son evrelerinde bebeğin başı ilerlemiyorsa veya dönmüyorsa, etkili bir şekilde ıkınamıyorsanız, sağlık sorunları nedeniyle ıkınmanız tehlikeliyse ya da doğumun hızlandırılması gerekiyorsa, güvenli bir doğum sağlamak amacıyla vakum ekstraktörü (vakum) ve forseps adı verilen tıbbi aletlere ihtiyaç duyulabilir. Bu aletler bir doktorun gözetiminde ve yalnızca gerekli olduğunda kullanılır.

Amniyotomi (Amniyon zarının yapay olarak yırtılması):

Amniyon kesesi, hamilelik boyunca bebeği çevreleyen sıvı dolu bir kesedir. Doğum kasılmaları ilerledikçe bu kese genellikle kendiliğinden yırtılır ve sıvı dışarı akar. Ancak bazen kese yırtılmayabilir veya zamanından önce açılması gerekebilir. Bu gibi durumlarda, doktor veya ebe, suyunuzun gelmesini sağlamak için ince plastik bir kanca kullanarak kesede küçük bir açıklık oluşturabilir.

- ❖ İşlem sırasında herhangi bir ağrı hissetmezsiniz.
- ❖ Bu işlem size veya bebeğe zarar vermez.
- ❖ İşlemin; göbek kordonu sarkması, kordon sıkışması, enfeksiyon riskinde artış ve kasılmaların şiddetlenmesi gibi bazı yan etkileri olabilir.

Epidural Anestezi (Prenses Doğum):

- ❖ Epidural anestezi, doğum ağrısını hafifletmek için kullanılan yöntemlerden biridir ve en etkili olanıdır.
- ❖ Epidural anestezi sizin talebiniz doğrultusunda uygulanır. Ancak bu işlem için uygun olup olmadığınız ve eğer uygunsanız ne zaman uygulanacağı, doktorlar (kadın hastalıkları ve doğum uzmanları ile anestezi uzmanları) tarafından belirlenir.
- ❖ Epidural anestezi, bel bölgesine yerleştirilen ince bir kateter aracılığıyla ilaç (lokal anestezi) verilerek uygulanır ve vücudun belirli bir bölgesinde (10-15 dakika içinde) ağrı kontrolü sağlanır.
- ❖ Kasılmaları hissetmeye devam edersiniz, ancak hissettiğiniz ağrı belirgin şekilde azalır.
- ❖ İlacın sadece çok küçük bir miktarı kan dolaşımınıza karışır. Bu nedenle bebek için oldukça güvenlidir.
- ❖ Epidural anestezi, doğum süreci devam ettiği müddetçe sürdürülebilir.
- ❖ Epidural anestezi altındayken hareket edebilirsiniz.
- ❖ Epidural anestezinin en büyük faydası, ağrısız bir doğum gerçekleştirmeyi sağlamasıdır.
- ❖ Hafif tansiyon düşüklüğü, kaşıntı, baş ağrısı ve hafif ateş gibi durumlar yaşayabilirsiniz. Bu yan etkiler yaygın değildir.

Sezaryen Doğum:

- ❖ Sezaryen; karnınızda ve rahminizde açılan bir kesi aracılığıyla bebeğin dünyaya getirilmesini sağlayan cerrahi bir işlemdir. Çoğu kadın ve bebek için normal doğum sezaryene göre daha güvenlidir. Ancak bazı durumlarda sezaryen hayat kurtarıcı olabilir.
- ❖ Bebek doğru pozisyonda değilse, çoğul gebeliğiniz varsa, doğum kusurları, plasenta (bebeğin eşi) ile ilgili sorunlar ya da diğer sağlık problemlerinizi mevcutsa normal doğum sizin için riskli olabilir ve doktorunuz planlı bir sezaryen önerebilir.
- ❖ Doğumun ilerlememesi, plasantanın erken ayrılması, göbek kordonu sıkışması, fetal distres (bebeğin oksijensiz kalması/sıkıntıya girmesi) veya bebeğin doğum kanalından geçemeyecek kadar büyük olması gibi durumlarda acil sezaryen yapılabilir.
- ❖ Daha önce rahim ameliyatı geçirdiyseniz veya sezaryen olduysanız tekrar sezaryen olmanız gerekebilir; ancak doktorunuzun uygun görmesi durumunda normal doğum da yapabilirsiniz.
- ❖ Sezaryen ameliyatı; genel anestezi, spinal anestezi ve epidural anestezi olmak üzere 3 farklı anestezi türüyle gerçekleştirilebilir. Sezaryen bir doğum şekli değil, cerrahi bir işlemdir ve bazı ciddi riskler taşır.

Bu risklerden bazıları şunlardır:

Anneler için:

- ❖ Enfeksiyon, kan kaybı, kan damarlarının veya organların yaralanması ve anesteziden kaynaklanan problemler gibi riskler mevcuttur.
- ❖ Sezaryen sonrası iyileşme süreci, vajinal doğuma (normal doğuma) göre daha zordur.
- ❖ Sezaryen sonrasında birkaç gün boyunca şiddetli ağrı hissedilebilir ve bazı kadınlar birkaç ay boyunca rahatsızlık yaşayabilir.

- ❖ Sezaryen sonrasında bacaklarda kan pıhtısı oluşma riski artabilir; bu pıhtılar akciğerlere ulaşarak ciddi sorunlara yol açabilir.
- ❖ Sezaryen sonrasında karın bölgesinde yatay bir yara izi (dikiş izi) kalabilir.

Bebekler için:

- ❖ Doğumdan sonraki birkaç gün içinde hızlı nefes alıp verme sorunları (takipne) gelişebilir ve bebeğin yoğun bakımda tedavi edilmesi gerekebilir.
- ❖ Nadiren de olsa, bebekte cilt kesikleri (çizikler) meydana gelebilir.
- ❖ Sezaryen ile doğan bebekler doğum esnasında annenin vajinasındaki doğal bakterilere maruz kalmadıkları için, bağırsak mikrobiyotası adı verilen yararlı bakteriler yeterince gelişmez ve ilerleyen yaşlarda bu bakteri çeşitliliği azalabilir. Bu durum bebeğin yaşam boyu sağlığını etkileyebilir.
- ❖ Sezaryen ile doğan bebeklerin; obezite, astım ve diyabet (şeker hastalığı) gibi kronik çocukluk çağı hastalıklarına yakalanma riski daha yüksektir.

Gelecekteki Gebelikler ve Doğumlar Açısından:

- ❖ Sezaryen olmuş kadınlar tekrar hamile kalmakta zorluk yaşayabilirler.
- ❖ Gelecekteki gebeliklerinde; dış gebelik, plasentanın anormal yerleşmesi (plasenta previa/akreta), erken doğum ve rahim yırtılması (uterus rüptürü) gibi problem yaşama riskleri artar.
- ❖ Sonraki hamileliklerinde vajinal doğum yapmak isteseler bile, tekrar sezaryen olma olasılıkları daha yüksektir.
- ❖ Sezaryen doğum sayısı arttıkça, buna bağlı riskler ve komplikasyonlar da artış gösterir.